

การพัฒนา รูปแบบการพัฒนาทีมงานโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา

The Development of Effective Team by Community Participation in Educational Management of High School

สาส์นลิขิตชัย พลโธสง¹, อำนาจ ชนะวงศ์²

Sanlikhitchai Pholthaisong¹, Amnaj Chanawongse²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย 1) เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาทีมงานโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา และ 2) เพื่อศึกษาผลการนำรูปแบบการพัฒนาทีมงานโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาไปใช้

ผลการวิจัย ปรากฏผล ดังนี้

1. รูปแบบการพัฒนาทีมงานโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 1) องค์ประกอบด้านการทำงานเป็นทีม ได้แก่ (1) ด้านบุคคล ประกอบด้วย การมีส่วนร่วม ความร่วมมือ ภาวะผู้นำ และแรงจูงใจ (2) ด้านทีมประกอบด้วย การบริหารความขัดแย้ง การประชุมทีม การสร้างความเป็นปึกแผ่นของทีม การประสานงาน การตัดสินใจร่วมกัน การติดต่อสื่อสารและการไว้วางใจ (3) องค์ประกอบด้านงาน ประกอบด้วย มีวัตถุประสงค์ชัดเจน มีการกำหนดเป้าหมาย มีการกำหนดบทบาทมีการปรับปรุงกระบวนการทำงานและมีการตรวจสอบผลงาน/การประเมินผล (4) องค์ประกอบด้านองค์การ ประกอบด้วย บรรยากาศองค์การ และวัฒนธรรมองค์การ 2) องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย ร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ ร่วมประเมินผล และร่วมรับผลที่เกิดขึ้น จากการประเมิน 3) องค์ประกอบด้านกระบวนการพัฒนาทีมงานโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ (1) การสร้างความตระหนักการพัฒนาทีมงานโดยชุมชนมีส่วนร่วม (2) การร่วมกันศึกษาสภาพปัจจุบันและที่พึงประสงค์การพัฒนาทีมงาน โดยชุมชนมีส่วนร่วม (3) การร่วมกันวางแผนปฏิบัติการพัฒนาทีมงานโดยชุมชนมีส่วนร่วม (4) การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการการพัฒนาทีมงานโดยชุมชนมีส่วนร่วม และ (5) การประเมินผลที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาทีมงานโดยชุมชนมีส่วนร่วม

¹ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

¹ Ph.D., Candidate in Educational Administration and Development, Faculty of Education, Mahasarakham University

² College of Asian Scholars

2. รูปแบบการพัฒนาทีมงานโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา จากการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิโดยรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาความเหมาะสมเป็นรายด้าน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน คือ ด้านความเหมาะสมของรูปแบบ ส่วนอีก 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาสาระของรูปแบบด้านความเป็นไปได้ของรูปแบบด้านความถูกต้องของรูปแบบและด้านประโยชน์ของรูปแบบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผู้ที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามีความเห็นต่อรูปแบบการพัฒนาทีมงานโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา คือ ทราบวิธีและสามารถพัฒนาตนเองได้ ได้รับความรู้ ความสามารถของตนเอง มีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ของตนเอง ทราบวิธีและมีการปรับปรุงตนเองอย่างต่อเนื่อง มีภาวะผู้นำในการปฏิบัติงานเกิดความรู้และทักษะใหม่ๆ มีการทำงานเป็นทีม มีการพัฒนาทีมงาน ความเป็นปึกแผ่นของทีม ทีมทำงาน มีประสิทธิภาพ มีความร่วมมือกันระหว่างบุคคลและทีมงาน ทีมงานมีการประสานงานและมีความเชี่ยวชาญ เคารพต่อ การตัดสินใจของทีม มีการส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม ร่วมกันรับผิดชอบต่อผลลัพธ์เป็นทีม มีการใช้ความขัดแย้งในทางสร้างสรรค์ มีความไว้วางใจต่อกันระหว่างสมาชิกในทีม มีการตัดสินใจ เป็นทีมที่ถูกต้องเหมาะสม การสื่อสารงาน มีความชัดเจน มีวิธีการปฏิบัติงานได้ถูกต้อง กระบวนการทำงานเป็นระบบมีประสิทธิภาพ งานมีวัตถุประสงค์ชัดเจน มีการกำหนดเป้าหมาย ผลลัพธ์ของงาน มีมาตรฐาน มีการตรวจสอบผลงาน มีการประเมินผลงาน มีเกณฑ์และตัวบ่งชี้ การประเมินความสำเร็จมีความรู้สึกผูกพันกับโรงเรียนมีความรู้สึกมีส่วนร่วมและเป็นเจ้าของร่วมกัน สิ่งแวดล้อมและบรรยากาศเอื้อต่อการทำงาน มีบรรยากาศเป็นประชาธิปไตย เกิดทักษะและนวัตกรรมในการทำงาน วัฒนธรรมก่อให้เกิดทัศนคติ ความเชื่อค่านิยม การปฏิบัติงานร่วมกัน

คำสำคัญ: การพัฒนารูปแบบ การพัฒนาทีมงาน การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

Abstract

The purposes of this research were 1) to develop the effective team by community participation in educational management of high school ; and 2) to investigate the result of using the effective team by community participation in educational management of high school.

The findings were as follows:

1. The development of effective team by community participation in educational management of high school consisted of 1) elements of teamwork including (1) personnel aspects: participation, cooperation, leadership, and motivation (2) team aspects: conflict management, team meeting, team solidarity building, co-ordination, co-decision, communication, and trust (3) work aspects: clear objectives, goal setting, role assignment, working process improvement, and examination/ evaluation (4) organization aspects: atmosphere of organization and organizational culture ; 2) elements of community participation in educational management including co-thinking, co-practice, co-evaluation, and co-taking

responsibilities for evaluation results ; 3) elements of process of development of effective team by community participation including 5 stages: (1) raising awareness of development of effective team by community participation (2) co-investigating the current condition and the desirable condition of the development of effective team by community participation (3) co-planning the action for the effective team by community participation (4) co-operating the action-plan for the effective team by community participation and (5) co-evaluating the development of effective team by community participation.

2. The effective team by community participation in educational management of high school evaluated by the experts revealed that the total appropriation was in high level. Considering the appropriation of each aspect found that the appropriation of format was in the highest level while the rest 4 aspects: contents, practicability, accuracy and benefits were in high level appropriation. The participants in educational management had comments on the effective team by community participation in educational management of high school that they knew the means and could develop themselves, knew their knowledge and their abilities, had responsibility for their duties, knew the means and improved themselves continuously, had leadership, gained new knowledge and skills, worked as team, improved teamwork, had team solidarity ; the team worked efficiently, cooperated among individuals and team, coordinated in team and expertized, regarded team's decisions, encouraged team's learning, took responsibilities for the results in team, had creative arguments, trusted one another in team, had proper decisions in team, clearly communicated, had proper actions, had efficient work system, had clear objectives, set goal, had standard work outcomes, checked and evaluated work outcomes, set criteria and indicators for the success evaluations, together felt bound to, participated, and owned the school ; the environments and the atmospheres were conducive to work as well as there were democratic atmospheres ; they gained skills and innovations in work, and formed culture, attitudes, beliefs and values of working together.

Keywords: Form development, team development, participation in education management.

บทนำ

การศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาสร้างสรรคความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาต่างๆ ในสังคมเพราะการศึกษาเป็นกระบวนการที่จะช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองในด้านต่างๆ ตลอดชีวิตและสามารถพัฒนาศักยภาพขีดความสามารถด้านต่างๆเพื่อที่จะดำเนินชีวิตได้

อย่างมีความสุขและประกอบอาชีพได้ อย่างยั่งยืนและมั่นคง ดังนั้น การพัฒนาคุณภาพการศึกษาจึงจะต้องอาศัยการมองวิสัยทัศน์ของคนไทย สังคมไทยและกระแสของ ความเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ที่จะมีปฏิสัมพันธ์กับการศึกษาโดยการทำงานเป็นทีมและการพัฒนาทีมงานบนพื้นฐานกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

อย่างต่อเนื่องและจริงจัง ซึ่งถือเป็นภารกิจสำคัญสำหรับนักบริหารการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2555: 1)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ให้ความสำคัญต่อยุทธศาสตร์ของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ดังจะเห็นได้จากบทบัญญัติในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดไว้ชัดเจนเจตนารมณ์ที่จะให้สังคม และชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาได้กำหนดแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโดยกำหนดให้สถานศึกษาประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครองและชุมชนร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2555: 14) สถานศึกษามีหน้าที่ในการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชนเพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษา อบรมมีการแสวงหาความรู้ข้อมูลข่าวสาร เพื่อพัฒนาชุมชนและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการพัฒนาระหว่างชุมชน การมีส่วนร่วมในการรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสม และความจำเป็นจัดให้มีระบบการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการใช้จ่ายงบประมาณการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักการศึกษา แนวทางในการจัดการศึกษาและคุณภาพมาตรฐานการศึกษา (ไพรัช อรรถกามาพันธ์ และมัทนา ไชควรวฒนกร, 2555: 5 ; เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์, 2556: 200) ได้กล่าวถึง ปัญหาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารการศึกษาว่า เกิดจากสาเหตุการจัดการศึกษาไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่และความต้องการของท้องถิ่นโดยไม่ได้เปิดโอกาสให้เกิดความร่วมมือ เนื่องจากถือหลักการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบเด็ดขาดไม่มีการทำงานเป็นทีมไม่มีการพัฒนาทีมงานเมื่อได้มอบหน้าที่ เพื่อ

การจัดการศึกษาให้กับโรงเรียนแล้วจึงเป็นหน้าที่ของโรงเรียนที่จะต้องรับผิดชอบเองโรงเรียนจึงเป็นศูนย์กลางของความรู้และสติปัญญา ขณะเดียวกันความเป็นชุมชนกลับอ่อนแอ ภูมิปัญญาของชุมชนและท้องถิ่นถูกลืมการพัฒนาที่งานโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจึงนับเป็นปัจจัยสำคัญต่อคุณภาพของการจัดการศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จึงมุ่งให้ความสำคัญการพัฒนาที่งานโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาความสำเร็จการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขึ้นอยู่กับปัจจัยหลากหลายแตกต่างกันออกไป แต่ปรากฏการณ์เท่าที่ผ่านมายังมีข้อจำกัดในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา การบริหารโรงเรียนจะสัมฤทธิ์ผลได้นั้นจะต้องมาจากพื้นฐานการพัฒนาที่งานโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในทุกๆ ด้าน ทั้งในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การพัฒนาโรงเรียนและการสนับสนุนงบประมาณเพราะว่าในชุมชนมีทรัพยากรต่างๆ มากมายที่สามารถนำมาใช้ในการบริหารโรงเรียน ทั้งนี้ การที่โรงเรียนจะสามารถให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนต้องสามารถจัดกิจกรรมสนองต่อความต้องการของชุมชนได้ การสร้างพลังอำนาจการจัดการศึกษาที่สร้างสุขภาวะในโรงเรียนโดยใช้การกระจายอำนาจการบริหารงานให้แก่ผู้ที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ผู้บริหาร นักเรียน ครู ผู้ปกครอง ประชาชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันศาสนา และสถานประกอบการทำงานร่วมกับผู้อำนวยการและให้โรงเรียนมีอิสระในการบริหารจัดการทั้งเรื่องหลักสูตรและการประเมินผลปรากฏว่าได้ผลดีมาก นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นและมีความสุขในการเรียนมากขึ้นขณะที่ครูก็รู้จักพัฒนาตนเองให้มีพฤติกรรมการสอนที่ดีขึ้นเช่นกัน การปฏิรูปการศึกษาจะสำเร็จได้ต้องกระจาย

อำนาจการจัดการศึกษาให้โรงเรียนมีอิสระในการบริหารงานต้งชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมให้ความสำคัญกับบทบาทของผู้บริหารนักเรียน ครู ผู้ปกครอง ประชาชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันศาสนา และสถานประกอบการมากขึ้นกระตุ้นให้ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงอย่างแท้จริงและที่สำคัญส่วนกลางต้องลดการสั่งการให้น้อยลงเพื่อให้ผู้บริหารและครูมีเวลาทบทวน และพัฒนาด้วยตัวของตัวเอง ซึ่งหากทำได้ตามนี้เชื่อว่าจะเป็นการปฏิรูปการศึกษาที่ยั่งยืนต่อไปในอนาคต (ประวัติ เอราวรณ, 2557: เว็บไซต์)

ดังนั้น การศึกษาวิจัยเพื่อให้ได้มาซึ่งรูปแบบการพัฒนาที่มงานโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา จะเป็นเครื่องมือในการพัฒนาโรงเรียนและชุมชนได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงเป็นเหตุจูงใจให้ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนารูปแบบการพัฒนาที่มงานโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยดำเนินการในลักษณะของการวิจัยและพัฒนา (Research and development) ผู้วิจัยเลือกโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งนี้เพราะการบริหารงานของโรงเรียนมัธยมศึกษาในปัจจุบัน มีความสำคัญและยุ่งยากซับซ้อนมาก ผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องใช้ความสามารถในการบริหารงาน เพื่อให้โรงเรียนทำงานได้คล่องตัวขึ้น ทำให้ผล การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพเป็นประโยชน์สืบไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาที่มงานโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา

2. เพื่อประเมินผลรูปแบบการพัฒนาที่มงานโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย/กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

1. การวิจัยระยะที่ 1 พัฒนารูปแบบการพัฒนาที่มงานโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา

1) ขั้นตอนดำเนินการวิจัย ศึกษา Best Practices เกี่ยวกับการพัฒนาที่มงานโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยใช้การสนทนากลุ่ม กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ข้อมูลสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม โดยใช้การสนทนากลุ่ม และนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการร่างรูปแบบการพัฒนาที่มงาน โดยชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา

2) กลุ่มผู้ให้ข้อมูล กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้ปกครอง นักเรียน ครูผู้สอน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันศาสนาและสถานประกอบการจากโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 2 โรงเรียนละ 10 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 20 คน

3) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ กิจกรรมการสนทนากลุ่ม และแบบประเมิน

4) การหาคุณภาพเครื่องมือกิจกรรมการสนทนากลุ่มโดยเลือกผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้ปกครอง นักเรียน ครูผู้สอน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันศาสนาและสถานประกอบการ เพื่อเข้าร่วมกิจกรรม

สนทนากลุ่ม จำนวน 2 โรง โรงละ 10 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 20 คน จากโรงเรียนที่มีผลงานเป็นที่ยอมรับในด้านการพัฒนาที่มงาน และหาคุณภาพแบบประเมิน โดยนำแบบประเมินเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ความสอดคล้องเหมาะสมของประเด็นคำถาม ซึ่งได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00

5) การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

6) การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปและสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม และค่าเฉลี่ย (\bar{X}) จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ

2. การวิจัยระยะที่ 2 นำรูปแบบการพัฒนาที่มงานโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่พัฒนาขึ้นไปใช้

1) ขั้นตอนดำเนินการวิจัย ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาที่มงานโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยนำรูปแบบที่ปรับปรุงแล้วจากการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนาที่มงานใช้เวลาทดลองทั้งสิ้น 1 ปีการศึกษา 2 ภาคเรียน ปีการศึกษา 2559 ใช้วิธีเลือกกลุ่มเป้าหมายอย่างเจาะจงโดยการกำหนดคุณสมบัติว่าผู้บริหารโรงเรียนมีความต้องการพัฒนาที่มงานร่วมกันกับชุมชนยินดีและเต็มใจเข้าร่วมโครงการวิจัย

2) กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ปกครอง นักเรียน ครูผู้สอน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันศาสนาและสถานประกอบการ ปีการศึกษา 2559 จำนวน 2,340 คน จากโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 234 โรงเรียน โรงละ 10 คน โดยการกำหนดขนาดตัวอย่าง

ตามขนาดของประชากรโดยกำหนดขนาดร้อยละ 10 ของประชากร

3) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาที่มงานโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93

4) การหาคุณภาพเครื่องมือ โดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมแล้วดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแล้วตามข้อเสนอแนะ

5) การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

6) วิเคราะห์และสรุปผลการประเมินจากการเปลี่ยนแปลงการพัฒนาที่มงานโดยชุมชนมีส่วนร่วมทั้งในระดับบุคคล ที่มงานและองค์การจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญและการสะท้อนผลการประเมิน เพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับต่อโรงเรียนและชุมชน

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาแบบการพัฒนาที่มงานโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา มีดังนี้

1.1 รูปแบบการพัฒนาที่มงานโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 องค์ประกอบของการทำงานเป็นทีม มีทั้งหมด 4 องค์ประกอบ 18 ตัวบ่งชี้ คือ

1) องค์ประกอบด้านบุคคล ได้แก่ การมีส่วนร่วม ความร่วมมือ ภาวะผู้นำ แรงจูงใจ 2) องค์ประกอบด้านทีม ได้แก่ การบริหารความขัดแย้ง การประชุมทีม ความเป็นปึกแผ่นของทีม การประสานงาน การตัดสินใจ การติดต่อสื่อสาร การไว้วางใจ

3) องค์ประกอบ ด้านงาน ได้แก่ มีวัตถุประสงค์ชัดเจน มีการกำหนดเป้าหมาย มีการกำหนดบทบาท มีการปรับปรุงกระบวนการทำงาน มีการตรวจสอบผลงาน /การประเมินผล 4) องค์ประกอบด้านองค์การ บรรยากาศองค์การ วัฒนธรรมองค์การ องค์ประกอบ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ประกอบด้วย ร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ ร่วมประเมินผล ร่วมรับผลที่เกิดจากการประเมิน

ส่วนที่ 2 ด้านกระบวนการพัฒนาทีมงานโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา 5 ชั้น คือ 1)การสร้างความตระหนักการพัฒนาทีมงานโดยชุมชนมีส่วนร่วม 2) การร่วมกันศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาทีมงานโดยชุมชนมีส่วนร่วม 3) การร่วมกันวางแผนปฏิบัติการพัฒนาทีมงาน โดยชุมชนมีส่วนร่วม 4) การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการการพัฒนาทีมงานโดยชุมชนมีส่วนร่วม 5) การประเมินผลที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาทีมงานโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา

2. ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาทีมงานโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา ปรากฏว่า

2.1 ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาทีมงานโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา จากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า รูปแบบการพัฒนาทีมงานโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาความเหมาะสมเป็นรายด้าน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน คือ ด้านความเหมาะสมของรูปแบบ ส่วนที่เหลืออีก 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหา

สาระของรูปแบบด้านความเป็นไปได้ของรูปแบบด้านความถูกต้องของรูปแบบและด้านประโยชน์ของรูปแบบมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก

2.2 ผลการประเมินการใช้รูปแบบการพัฒนาทีมงานโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า

2.2.1 ระดับบุคคล ความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาต่อรูปแบบการพัฒนาทีมงานโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า มีความพึงพอใจต่อการพัฒนาทีมงานโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในระดับบุคคลโดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ คือ มีภาวะผู้นำในการปฏิบัติงาน ทราบวิธีและสามารถพัฒนาตนเองได้เกิดความรู้และทักษะใหม่ๆ รับรู้ความรู้ความสามารถของตนเองตามลำดับ ส่วนที่เหลือ 2 ข้อ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คือ มีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ของตนเองและทราบวิธีและมีการปรับปรุงตนเองอย่างต่อเนื่อง

2.2.2 ระดับทีม ความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาต่อรูปแบบการพัฒนาทีมงานโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า ชุมชนมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาทีมงานโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระดับทีมโดยรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด 6 ข้อคือทีมงานมีการประสานงานและมีความเชี่ยวชาญ มีการตัดสินใจเป็นทีมที่ถูกต้องเหมาะสม เคารพต่อการตัดสินใจของทีม มีการพัฒนาทีมงานมีความร่วมมือกันระหว่างบุคคลและทีมงานและมีความไว้วางใจต่อกันระหว่างสมาชิก ในทีม ตาม

ลำดับ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 6 ข้อ คือ มีการทำงานเป็นทีม มีความเป็นปึกแผ่นของทีม มีการส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมร่วมกัน รับผิดชอบต่อผลลัพธ์เป็นทีมมีการใช้ความขัดแย้งในทางสร้างสรรค์และทีมทำงานมีประสิทธิภาพตามลำดับ

2.2.3 ระดับงาน ความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาต่อรูปแบบการพัฒนาทีมงานโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาพบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ คือ มีเกณฑ์ประเมินความสำเร็จของงาน งานมีวัตถุประสงค์ชัดเจนมีการกำหนดเป้าหมาย มีการประเมินผลงานและกระบวนการทำงานเป็นระบบมีประสิทธิภาพ ตามลำดับ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 4 ข้อ คือ ผลลัพธ์ของงานมีมาตรฐานการสื่อสารงาน มีความชัดเจนมีการตรวจสอบผลงานและมีวิธีการปฏิบัติงานได้ถูกต้อง ตามลำดับ

2.2.4 ระดับองค์การ ความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาต่อรูปแบบการพัฒนาทีมงานโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาพบว่าชุมชนมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาทีมงานโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระดับองค์การ ทั้งโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด คือ เกิดทักษะและนวัตกรรมในการทำงาน มีบรรยากาศเป็นประชาธิปไตย มีความรู้สึกมีส่วนร่วมและเป็นเจ้าของร่วมกัน สิ่งแวดล้อมและบรรยากาศเอื้อต่อการทำงาน วัฒนธรรมก่อให้เกิดทัศนคติความเชื่อค่านิยม การปฏิบัติงานร่วมกัน และมีความรู้สึกผูกพันกับโรงเรียน ตามลำดับ

อภิปรายผล

1. ผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาทีมงานโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา ประกอบด้วย องค์ประกอบของทีมงานและกระบวนการพัฒนาทีมงานโดยชุมชนมีส่วนร่วมจากการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของทีมงาน ประกอบด้วย องค์ประกอบด้านบุคคล ได้แก่ 1) แรงจูงใจ 2) การมีส่วนร่วม 3) ความร่วมมือ และ 4) ภาวะผู้นำ องค์ประกอบด้านทีม ได้แก่ 1) การไว้วางใจ 2) การตัดสินใจ 3) การประชุมทีม 4) ความเป็นปึกแผ่นของทีม 5) การประสานงาน 6) การบริหารความขัดแย้งและ 7) การติดต่อสื่อสาร องค์ประกอบด้านงาน ได้แก่ 1) มีวัตถุประสงค์ชัดเจน 2) มีการกำหนดเป้าหมาย 3) มีการกำหนดบทบาท 4) มีกระบวนการทำงาน 5) มีการตรวจสอบผลงานและการประเมินผล องค์ประกอบด้านองค์การ ได้แก่ บรรยากาศองค์การ และวัฒนธรรมองค์การ สอดคล้องกับแนวคิดของเสนาะ ตีเขาวี (2556: 264) ที่กล่าวถึงประสิทธิภาพของทีมงานว่าประกอบด้วยปัจจัย 3 อย่าง คือ ปัจจัยเกี่ยวกับตัวบุคคล ประกอบด้วย 1) ความพอใจในงาน 2) ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน 3) การสื่อสารที่ดี 4) การขัดแย้งและใช้อำนาจมีน้อยการคุกคามต่ำ 5) ความมั่นคงในงานสูง ปัจจัยเกี่ยวกับองค์การ ประกอบด้วย 1) ความมั่นคงขององค์การและงาน 2) การบริหารเน้นให้มีส่วนร่วม 3) ระบบจูงใจเหมาะสม 4) การจัดลำดับความสำคัญของเป้าหมาย ปัจจัยเกี่ยวกับงาน ประกอบด้วย 1) เป้าหมาย แนวทางและแผนงานชัดเจน 2) การใช้ทักษะและความเป็นผู้นำเหมาะสม 3) งานมีความเป็นอิสระสูง 4) ทีมงานมีคุณภาพและมีประสพการณ์ 5) โครงการชัดเจนและเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของเปรมวดี

คฤหเดช (2555: 22-27) ที่ได้สังเคราะห์ถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่ทำให้ทีมงานมีประสิทธิภาพ คือ เป้าหมาย บทบาท กระบวนการทำงาน และความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในทีมและสุนันทา เลาห์นันทน์ (2555: 153) ยังได้กล่าวไว้สอดคล้องกันว่า ทีมงานที่มีประสิทธิภาพเป็นทีมงานที่ทำงานเพื่อเป้าหมายร่วมกัน มีความขัดแย้งระหว่างสมาชิกน้อยมาก สมาชิกแต่ละคน มีพฤติกรรมสนับสนุนกันและกัน การติดต่อสื่อสารเป็นไปโดยเปิดเผย และสมาชิกทำงานร่วมกันเกี่ยวกับเป้าหมายต่าง ๆ ขององค์การ องค์ประกอบด้านองค์การ ได้แก่ บรรยากาศองค์การ และวัฒนธรรมองค์การ สอดคล้องกับแนวคิดของ Brown และ Moberg (1998: 5) ที่เสนอว่า องค์การเป็นวิธีการหนึ่งที่มีบุคคลจำนวนมากมารวมมือร่วมกันทำงานที่มีความสลับซับซ้อนอย่างมีระบบ และมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างจริงจัง เพื่อปฏิบัติงานให้สำเร็จตามที่ได้คาดหวังไว้ร่วมกันนอกจากนี้ Luthans (1995: 565) ยังได้เสนอว่า ผลลัพธ์ที่พึงปรารถนาอันเกิดจากความพยายามในการพัฒนาองค์การ คือ การเพิ่มประสิทธิผลของการแก้ปัญหาและความสามารถในการปรับตัวมุ่งสู่ขนาดขององค์การ ส่วนในระดับบุคคลนั้นการพัฒนาองค์การเปิดโอกาสให้สมาชิกเพิ่มความตระหนักรู้ และการเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ เพื่อผสมผสานวัตถุประสงค์ส่วนบุคคลให้สอดคล้องกับเป้าหมายขององค์การ

2. ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาทีมงานโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา กระบวนการพัฒนาทีมงาน พบว่า กระบวนการพัฒนาทีมงานโดยชุมชนมีส่วนร่วมใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการเป็นกระบวนการขับเคลื่อนในการพัฒนาทีมงาน กำหนดขั้นตอนการดำเนินการโดยเน้นการมีส่วนร่วม ซึ่งมีกระบวนการ 5 ขั้นตอน คือ 1) สร้าง

ความตระหนักในการพัฒนาทีมงานโดยชุมชนมีส่วนร่วม 2) ร่วมกันศึกษาสภาพการพัฒนาทีมงานโดยชุมชนมีส่วนร่วม 3) ร่วมกันวางแผนปฏิบัติการพัฒนาทีมงานโดยชุมชนมีส่วนร่วม 4) ดำเนินการพัฒนาทีมงานโดยชุมชนมีส่วนร่วมโดยใช้วิธีการแทรกเสริม 5) ประเมินผลการพัฒนาทีมงานโดยชุมชนมีส่วนร่วม สอดคล้องกับแนวคิดของประวิต เอราวรรณ์ (2557: เว็บไซต์) ระบุว่า กระบวนการวิจัยปฏิบัติการในโรงเรียนนั้นเป็นการนำรูปแบบการวิจัยปฏิบัติการมาใช้ให้เหมาะสมกับสภาพบริบทของโรงเรียนโดยเน้นกระบวนการที่เป็นวงจรต่อเนื่อง มีการวางแผน การปฏิบัติตามแผนและการประเมินที่เกิดขึ้นซึ่งสิ่งสำคัญคือ ต้องเน้นการมีส่วนร่วมผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และความร่วมมือของทุกคนในโรงเรียนและสอดคล้องกับเกรียงศักดิ์ เขียวอึ้ง (2555: 386) ที่ได้กำหนดขั้นตอนในกระบวนการสร้างทีม ไว้ดังนี้ 1. ขั้นการค้นหาคำปัญหาที่เกิดขึ้น 2. ขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูล 3. ขั้นการวางแผนเพื่อแก้ปัญหา 4. ขั้นการนำเอาแผนการแก้ปัญหาไปดำเนินการ 5. ขั้นการติดตามและประเมินผล ซึ่งสุนันทา เลาห์นันทน์ (2555: 149) ได้เสนอว่าแม่แบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการที่ใช้เป็นพื้นฐาน การสร้างทีม สรุปไว้ 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การเก็บรวบรวมข้อมูล ขั้นตอนที่ 2 การป้อนข้อมูลย้อนกลับ ขั้นตอนที่ 3 การวางแผนปฏิบัติการ ขั้นตอนที่ 4 การติดตามผลการปฏิบัติตามแผนเพื่อพิจารณาความสำเร็จหรือปัญหาอุปสรรค ซึ่งประวิต เอราวรรณ์ (2557: เว็บไซต์) เสนอไว้สอดคล้องกันว่ากระบวนการวิจัยปฏิบัติการในโรงเรียนเป็นการนำรูปแบบการวิจัยปฏิบัติการมาใช้ให้เหมาะสมกับสภาพบริบทของโรงเรียนโดยการเน้นกระบวนการที่เป็นวงจรต่อเนื่อง มีการวางแผน การปฏิบัติตามแผน และการประเมินที่เกิดขึ้น ซึ่งสิ่งสำคัญ คือ ต้องเน้นการมีส่วนร่วมและความร่วมมือของทุกคนในโรงเรียนจากการศึกษารูปแบบการพัฒนาทีมงานโดยชุมชน

มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สรุปได้ดังนี้

1) รูปแบบการพัฒนาทีมงานโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย

- 1) องค์ประกอบด้านการทำงานเป็นทีม ได้แก่ (1) ด้านบุคคล ประกอบด้วย การมีส่วนร่วม ความร่วมมือ ภาวะผู้นำ และแรงจูงใจ (2) ด้านทีม ประกอบด้วย การบริหารความขัดแย้ง การประชุมทีม การสร้างความเป็นปึกแผ่นของทีม การประสานงาน การตัดสินใจร่วมกัน การติดต่อสื่อสาร และการไว้วางใจ (3) องค์ประกอบด้านงาน ประกอบด้วย มีวัตถุประสงค์ชัดเจน มีการกำหนดเป้าหมาย มีการกำหนดบทบาท มีการปรับปรุงกระบวนการทำงาน และมีการตรวจสอบผลงาน/การประเมินผล (4) องค์ประกอบด้านองค์การ ประกอบด้วย บรรยากาศองค์การและวัฒนธรรมองค์การ
- 2) องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย ร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ ร่วมประเมินผล และร่วมรับผลที่เกิดขึ้นจากการประเมิน
- 3) องค์ประกอบด้านกระบวนการพัฒนาทีมงานโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนคือ (1) การสร้างความตระหนักรู้การพัฒนาทีมงานโดยชุมชนมีส่วนร่วม (2) การร่วมกันศึกษาสภาพปัจจุบันและที่พึงประสงค์การพัฒนาทีมงานโดยชุมชนมีส่วนร่วม (3) การร่วมกันวางแผนปฏิบัติการพัฒนาทีมงานโดยชุมชนมีส่วนร่วม (4) การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการการพัฒนาทีมงานโดยชุมชนมีส่วนร่วม และ (5) การประเมินผลที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาทีมงาน โดยชุมชนมีส่วนร่วม

2) รูปแบบการพัฒนาทีมงานโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา จากการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาความเหมาะสมเป็นรายด้าน พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน คือ ด้านความเหมาะสมของรูปแบบ ส่วนอีก 4 ด้านคือ ด้านเนื้อหาของรูปแบบด้านความเป็นไปได้ของรูปแบบด้านความถูกต้องของรูปแบบและด้านประโยชน์ของรูปแบบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผู้ที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามีความเห็นต่อรูปแบบการพัฒนาทีมงานโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา คือ ทราบวิธีและสามารถพัฒนาตนเองได้ ได้รับความรู้ ความสามารถของตนเอง มีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ของตนเอง ทราบวิธีและมีการปรับปรุงตนเองอย่างต่อเนื่อง มีภาวะผู้นำในการปฏิบัติงาน เกิดความรู้อะไรใหม่ๆ มีการทำงานเป็นทีม มีการพัฒนาทีมงาน มีความเป็นปึกแผ่นของทีม ทีมทำงาน มีประสิทธิภาพ มีความร่วมมือกันระหว่างบุคคลและทีมงาน ทีมงานมีการประสานงานและมีความเชี่ยวชาญต่อการตัดสินใจของทีม มีการส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมร่วมกัน รับผิดชอบต่อผลลัพธ์เป็นทีม มีการใช้ความขัดแย้งในทางสร้างสรรค์ มีความไว้วางใจต่อกันระหว่างสมาชิกในทีม มีการตัดสินใจเป็นทีมที่ถูกต้องเหมาะสม การสื่อสารงาน มีความชัดเจน มีวิธีการปฏิบัติงานได้ถูกต้องกระบวนการทำงานเป็นระบบมีประสิทธิภาพงานมีวัตถุประสงค์ชัดเจน มีการกำหนดเป้าหมาย ผลลัพธ์ของงาน มีมาตรฐาน มีการตรวจสอบผลงาน มีการประเมินผลงาน มีเกณฑ์และตัวบ่งชี้การประเมินความสำเร็จ มีความรู้สึกผูกพันกับโรงเรียน มีความรู้สึกมีส่วนร่วมและเป็นเจ้าของร่วมกัน สิ่งแวดล้อมและบรรยากาศเอื้อต่อการทำงาน มีบรรยากาศเป็นประชาธิปไตย เกิดทักษะและนวัตกรรมในการทำงาน วัฒนธรรมก่อให้เกิดทัศนคติความเชื่อ ค่านิยมการปฏิบัติงานร่วมกัน

สรุปได้ว่ารูปแบบการพัฒนาที่มงาน โดยชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่มี ประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่พัฒนาขึ้นมี ความเหมาะสมในการนำไปปฏิบัติและมีความเป็น ไปได้ของรูปแบบไปใช้ในสถานการณ์จริง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัย ไปใช้

1.1 ผลการวิจัยครั้งนี้ได้รูปแบบการ พัฒนาที่มงานโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการ ศึกษาที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่ประกอบด้วยองค์ประกอบของทีมงานและ กระบวนการพัฒนาที่มงาน ซึ่งผู้บริหารโรงเรียน สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือหรือแนวทางในการ พัฒนาที่มงานเพื่อให้เกิดการทำงานเป็นทีมใน โรงเรียน ดังนั้น โรงเรียนที่จะนำรูปแบบนี้ไปใช้ ควรอยู่บนเงื่อนไขของความสมัครใจและความ พร้อมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ครูและบุคลากรในโรงเรียนและระยะเวลาที่ใช้ใน การพัฒนาที่มงานเพื่อให้เกิดการทำงานเป็นทีม ร่วมกันไม่ควรน้อยกว่า 6 เดือน และควรมีการ ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

1.2 จากกระบวนการพัฒนาที่มงาน โดยชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่มี ประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยใช้วิธีการ แทรกเสริม ในการวิจัยครั้งนี้ พบว่า สามารถนำ มาใช้ในการพัฒนาที่มงานที่สามารถนำไปปฏิบัติ ได้ในสถานศึกษา ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ เพิ่มเติม ดังนี้

1.2.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญ ลำคัญกับการพัฒนาที่มงานโดยชุมชนมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา คอยให้คำแนะนำ และเป็น ที่ปรึกษาเป็นระยะ ๆ เพื่อให้การทำงานในโรงเรียน เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

1.2.2 ควรจัดตารางกิจกรรมระหว่าง โรงเรียนกับชุมชนตรงกันในแต่ละปีการศึกษา เพื่อให้ชุมชนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หรือ นำปัญหาต่าง ๆ มาปรึกษาหารือกัน นับเป็น เทคนิคการพัฒนาที่มงานโดยชุมชนมีส่วนร่วม ที่มีประสิทธิภาพอย่างหนึ่ง

1.2.3 ในการฝึกอบรมควรนำปัญหา จากสภาพการพัฒนาที่มงานที่เกิดขึ้นจริงเป็น ประเด็นในการฝึกอบรม

1.2.4 โรงเรียนควรมีการจัดกิจกรรม และโครงการต่าง ๆ ที่เน้นให้ชุมชนได้มีการทำงาน เป็นทีมเพื่อสร้างความสำเร็จร่วมกัน

1.2.5 โรงเรียนควรมีการสรุปผลและ ประเมินผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนเพื่อสะท้อน ผลการดำเนินงานในภาพรวมของโรงเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งนี้ ในขั้นตอนของการทดลอง ใช้เป็นการใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการในการ ขับเคลื่อนเพื่อดำเนินการพัฒนาที่มงานในโรงเรียน ดังนั้น จึงควรมีการวิจัยโดยใช้กระบวนการวิจัย ปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในการดำเนินการพัฒนา ที่มงานโดยชุมชนมีส่วนร่วมโดยทำการทดลอง ดำเนินการในโรงเรียนแบบคู่ขนานที่มีขนาด สถานศึกษาต่างกันด้วย

เอกสารอ้างอิง

- เกรียงศักดิ์ เขียวยิ่ง. (2555). *การจัดการและการพัฒนาองค์กร*. ขอนแก่น: ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ประวิต เอรารวรรณ. (2557). *ซีปฎิรูปการศึกษาได้ผลต้องให้อิสระโรงเรียน. เดลินิวส์ออนไลน์*. <http://www.trueplookpanya.com/new/cms_detail/guidance/19840> 1 กันยายน 2557.
- เปรมวดี คฤหเดช. (2555). *การพัฒนาชุดฝึกอบรมเชิงประสบการณ์เพื่อพัฒนาการทำงานเป็นทีมสำหรับนักศึกษาพยาบาล*. วิทยานิพนธ์ กศ.ด., กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ไพรัช อรรถกามาพันธ์ และมัทนา โชควรวัฒนกร. (2555). *การส่งเสริมชุมชนและท้องถิ่นในการปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2555). *เอกสารประกอบการประชุมสัมมนา คณะกรรมการโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- เสนาะ ตีเยาว์. (2556). *การบริหารงานบุคคล*. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ท่าพระจันทร์.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2556). *การกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาและการจัดการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พี เอ ลีฟวิ่ง.
- สุนันทา เลาหนันท์. (2555). *การสร้างทีมงาน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ ดี. ดี บู้คสโตร์.
- Brown, W.B. and Moberg, D.J. (1998). *Organization theory and management: A macro approach*. New York: John Wiley and Sons.
- Luthans, F. (1995). *Organizational behavior*. 7th ed. New York: McGraw-Hill.